

Sygn. akt VI K 173/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2018 r.

Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, Wydział VI Karny

składzie następującym:

Sędzia: SSR Daniel Jurkiewicz

Protokolant: prakt. sąd. Zuzanna Kasperska

w obecności prokuratora ----

po rozpoznaniu w dniu 6.06., 29.08. i 26.09.2018 roku w P. na rozprawie

sprawy karnej **R. R.**

ur. (...) w P.

syna J. i M. zd. B.

oskarżonego o to, że:

w okresie od dnia 27 kwietnia 2017 r. w P. dokonał przywłaszczenia powierzonego w ramach umowy leasingowej nr (...) pojazdu m-ki L (...) nr rej. (...) powodując straty w wysokości 160 344,30 zł na szkodę (...)

tj. o przestępstwo z art. 284 § 2 k.k.

1. Uznaje oskarżonego **R. R.** za winnego czynu opisanego wyżej, z tą zmianą, iż przyjmuje, że wysokość szkody wynosiła 158.547 zł, tj. przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 284 § 2 k.k. wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności.
2. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązuje oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) z siedzibą we W. kwoty 158.547 (sto pięćdziesiąt osiem tysięcy pięćset czterdzieści siedem złotych) zł.
3. Na podstawie art. 616 § 1 pkt 2 kpk i art. 627 kpk, § 11 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 3 w zw. z ust. 7, § 17 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie zasądza od oskarżonej na rzecz oskarżyciela posiłkowego (...) w W. kwotę 1536 zł tytułem zwrotu wydatków oskarżyciela posiłkowego z uwagi na udział pełnomocnika adw. S. G..
4. Na podstawie art. 627 kpk i art. 1, art 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. 83 nr 49 poz. 223 ze zm.) zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu koszty sądowe w kwocie 70 zł oraz wymierza mu opłatę w kwocie 180 zł.

/-/ SSR Daniel Jurkiewicz

UZASADNIENIE

Oskarżony R. R. prowadzi działalność gospodarczą po nazwą R. R. (...) z siedzibą w P..

W dniu 23 września 2013 r. R. R. zawarł z (...). (poprzednio (...)) z siedzibą we W. umowę leasingu finansowego nr (...)/OPER (...). Umowa została zawarta na okres 84 miesięcy. Rata leasingowa wynosiła 3.762,93 zł. Przedmiotem umowy leasingu było odpłatne korzystanie z samochodu osobowego L. (...) o numerze rejestracyjnym (...), rok produkcji (...) i numerze VIN (...). Samochód został odebrany przez R. R. w dniu 30 września 2013 r., co zostało potwierdzone protokołem zdawczo odbiorczym. Wartość leasingu w dniu odbioru wyniosła 290.000,00 złotych.

R. R. w okresie od 03.12.2013 do 17.12.2013 r. przebywał w I..

Ostatnia rata w całości została wpłacona na dzień 23.01.2017 r. Po czym R. R. zaprzestał płacenia comiesięcznych rat.

Pismem z dnia 12.04.2017 r. leasingodawca wypowiedział umowę pod warunkiem zawieszającym, uiszczenia w nieprzekraczalnym terminie do 26 kwietnia 2017 r. kwoty zaległości wraz z odsetkami. R. R. nie uiszczył zaległości. Wobec skutecznego wypowiedzenia umowy leasingodawca zażądał zwrotu samochodu.

Wobec braku zwrotu leasingodawca udzielił pełnomocnictwa firmie (...) S.A. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością do podjęcia czynności celem odzyskania pojazdu.

Z ramienia spółki sprawę prowadził R. P. (1).

Pismem z dnia 27 kwietnia 2017 r. wezwano oskarżonego do wydania pojazdu. Tego też dnia R. P. (1) prowadził z oskarżonym rozmowę telefoniczną. Podczas niej oskarżony oświadczył, iż samochód znajduje się poza granicami kraju. Kolejna rozmowa

z oskarżonym miała miejsce w dniu 04 maja 2017 r. Także podczas niej oskarżony oświadczył, że samochód jest poza granicami a dokładnie w I.. W trakcie rozmowy zobowiązano oskarżonego do podania dokładnego adresu oraz numeru konta osoby, w której posiadaniu jest samochód. R. R. nie wywiązał się z zobowiązań. Po tym czasie zaprzestał odbierać telefonów. R. P. (1) dwukrotnie złożył wizytę w miejscu zamieszkania oskarżonego. Nie zastał go ani razu. Za pierwszym razem brat oskarżonego poinformował, że oskarżony przebywa na urlopie a za drugim razem nie zastał nikogo.

Oskarżony **R. R.** ma 45 lat. Rozwiedziony. Ma dwoje dzieci w wieku 6 i 11 lat. Ma wykształcenie średnie, z zawodu mechanik. Prowadzi działalność gospodarczą i z tego tytułu otrzymuje dochód w wysokości 1800,000 zł miesięcznie. Jest udziałowcem spółki (...) sp. z o.o. Zdrowy. Nie leczył się psychiatrycznie. Karany trzykrotnie, w tym dwukrotnie za przestępstwa przeciwko mieniu (k. 69-70).

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił na podstawie:

1. częściowo wyjaśnień oskarżonego R. R. (k.75-77, 82-83 w zw. z k. 171-172);
2. zeznań świadka R. P. (2) (k. 27-28 w zw. z k. 172);
3. zeznań świadka M. M. (2) (k. 175-175v.);

oraz dokumentów:

1. zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa wraz z pełnomocnictwem i substytucją (k. 1-7 w zw. z k. 175 v.);
2. kopii umowy leasingu (k. 8 -10 w zw. z k. 175 v.);
3. kopii protokołu zdawczo odbiorczego (k. 11-12 w zw. z k. 175 v.);
4. kopii faktury nr (...) z dnia 25.09.2013 (k. 13 w zw. z k. 175 v.);
5. kserokopii oświadczenia do faktury (k. 14 w zw. z k. 175 v.);

6. kserokopii dowodu osobistego (k. 15-16, 19-20 w zw. z k. 175 v.);
7. kserokopii wydruku ze strony Głównego Urzędu Statystycznego (k. 17 w zw. z k. 175 v.);
8. kserokopii wypisu z (...)u (k. 18 w zw. z k. 175 v.);
9. kserokopii pisma z dnia 12.04.2017 r. dot. wypowiedzenia umowy leasingu (k. 21 w zw. z k. 175 v.);
10. kserokopii podsumowania zadłużenia (k. 22 w zw. z k. 175 v.);
11. kserokopii potwierdzenia odbioru (k. 23-14 w zw. z k. 175 v.);
12. kserokopii wezwania do zapłaty (k. 25 w zw. z k. 175 v.);
13. zestawienia spłat (k. 31-37 w zw. z k. 175 v.);
14. pisma z dnia 29.08.2017 r. Narodowego Funduszu Zdrowia (k. 42 w zw. z k. 175 v.);
15. notatki urzędowej (k. 52, 65 w zw. z k. 175 v.);
16. pism z dnia 02.11.2017 r. i 15.02.2018 r. pełnomocnika pokrzywdzonego (k. 58-61, 84
17. karty karnej (k. 69-71 w zw. z k. 175 v.);
18. biletu elektronicznego (k. 157-158 w zw. z k. 175 v.);

Oskarżony **R. R.** w toku postępowania przygotowawczego oraz na rozprawie nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. Przed Sądem wyjaśnił, że nie wywiązał się z zobowiązania w spłacie rat umowy w związku z kłopotami finansowymi firmy i braku odpowiednich środków finansowych na dalsze wywiązywanie się z umowy. W kwestii zwrotu samochodu, oskarżony wyjaśnił, że pozostał on w Iraku, pod opieką znajomego. Jednak ze względu na panującą tam sytuację nie może jechać po jego odbiór, a także, że nie ma kontaktu z osobą, u której pozostawił go. Analiza wyjaśnień oskarżonego wskazuje, iż zasadniczo stan faktyczny ustalony przez Sąd nie był kwestionowany. Oskarżony potwierdził bowiem fakt zawarcia umowy pożyczki. Nie negował także tego, iż zaprzestał spłacać pożyczkę, a także, że nie wydał samochodu pokrzywdzonemu po wypowiedzeniu umowy i żądaniu niezwłocznego zwrotu.

Linia obrony oskarżonego polegała na twierdzeniu, iż nie miał zamiaru przywłaszczenia samochodu a zaistniała sytuacja – brak spłaty zobowiązania oraz wydania samochodu spowodowane było sytuacją losową.

Sąd uznał wyjaśnienia oskarżonego za wiarygodne tylko w tej części w jakiej są one logiczne, odpowiadają zasadom doświadczenia życiowego oraz korespondują z zebranym w sprawie materiałem dowodowym. W pozostałym zakresie Sąd uznał, iż jego relacja stanowiła tylko linię obrony zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności karnej. Sąd nie kwestionuje, że oskarżony był w I. w okresie od 03 do 17 grudnia 2013 r. czy też, że mógł tam prowadzić interesy. Jednakże w sprawie brak jakiegokolwiek dowodu na urzeczywistnienie linii obrony. Dokumentem takim z pewnością nie jest przedstawiony bilet lotniczy (k. 157-158), który jedynie potwierdza fakt, że oskarżony w takową podróż wybiera się. Podkreślenia wymaga, że jest to bilet lotniczy do osoby fizycznej a nie dokument nadania samochodu. Oskarżony mógł oczywiście podróżować drogą lądową, jednakże po cóż w takim razie przedstawiać bilet lotniczy dla osoby fizycznej w dwie strony. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego natomiast jednoznacznie wynika, że oskarżony samochodu wyzbył się pozostawiając go osobie trzeciej i postępując jak właściciel. Oskarżony rzeczywiście płacił raty jednak nie w pełnej wysokości a w końcu zaprzestał ich spłaty. Jak wynika z dokumentów zgromadzonych w sprawie pokrzywdzona spółka wzywała podsądnego do zwrotu pojazdu, na powyższe nie otrzymując żadnej odpowiedzi. Nie budzi również wątpliwości, że oskarżony nie uczynił nic, aby zwrócić uprawnionemu przedmiot leasingu, tłumacząc się sytuacją w I., która od

dłuższego okresu czasu nie jest już sytuacją wojenną. W ocenie Sądu oskarżony nie zamierzał i nadal nie zamierza ani uiścić przewidzianej zapłaty, ani też zwrócić pokrzywdzonemu przedmiotu leasingu. Nawet bowiem gdyby przyjąć, co jest zdaniem Sądu mało prawdopodobne, że podsądny rzeczywiście pozostawił auto poza granicami kraju to niezwrócenie pojazdu pokrzywdzonemu, przy istniejącej świadomości, że nie jest on właścicielem tego mienia, jednoznacznie przekonuje o zamiarze przestępczym oskarżonego, to jest takim, że postąpił z autem jak właściciel, włączając je w stan własnego posiadania.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków R. P. (2) i M. M. (2). Zeznania tych osób nie były kwestionowane przez oskarżonego, a także znajdowały wsparcie w zgromadzonych w sprawie dokumentach w postaci umowy pożyczki, wezwania do zwrotu samochodu czy potwierdzenia podróży w grudniu 2013 r. do I..

Na wiarę zasługiwały także pozostałe zgromadzone w sprawie dowody w postaci dokumentów urzędowych w szczególności w postaci umowy pożyczki, wezwania do wydania samochodu, rozliczenia spłat rat umowy.

Sąd zważył, co następuje:

Oskarżonemu R. R. zarzucono popełnienie czynu z art. 284 § 2 k.k.

Przechodząc do rozważań prawnych, należy wskazać, że przywłaszczenie wiąże się z uprzednim posiadaniem rzeczy lub prawa majątkowego przez sprawcę. W przeciwieństwie więc do kradzieży, gdzie sprawca czynu zabiera spod władztwa osoby uprawnionej określoną rzecz, w przypadku przywłaszczenia, sprawca w chwili czynu jest już w legalnym posiadaniu określonej rzeczy (wyr. SN z 17.7.1978 r., OSNKW 1978, Nr 10, poz. 109) Istota przywłaszczenia sprawcy polega więc na bezprawnym potraktowaniu uzyskanej wcześniej cudzej rzeczy jak swojej własnej. Okolicznością tworzącą typ kwalifikowany przywłaszczenia w postaci sprzeniewierzenia (art. 284 § 2 k.k.), jest okoliczność powierzenia sprawcy rzeczy przez jej właściciela. Dochodzi tu więc do swoistego nadużycia zaufania, jakim obdarzył sprawcę właściciel rzeczy. Rzeczą powierzoną jest rzecz wydana sprawcy w określonym celu, za dobrowolną zgodą jej właściciela (por. wyr. SN z 28.6.1978 r., OSNKW 1979, Nr 10, poz. 103). Nie dochodzi tu jednak do przeniesienia prawa własności do tej rzeczy, ale uzyskaniu przez sprawcę innych praw do rzeczy (np. prawo do jej używania i pobierania pożytków).

Przenosząc powyższe rozważania na stan faktyczny niniejszej sprawy, dojść należało do wniosku, iż sprawca wypełnił znamiona przywłaszczenia sobie powierzonej mu rzeczy ruchomej. Nie ulega wątpliwości, że samochód osobowy jest rzeczą ruchomą. Pokrzywdzony przekazał go oskarżonemu, pod warunkiem świadczenia w postaci uiszczania rat kredytu

i opłaty ubezpieczenia. W ocenie Sądu linia obrony oskarżonego polegająca na twierdzeniach, iż nie miał zamiaru przywłaszczenia samochodu nie może się ostać. Różnica między przywłaszczeniem pojazdu a działaniem nie wyczerpującym znamienia tego terminu sprowadza się do rodzajowej odmienności celu działania sprawcy, a nie do braku lub istnienia zamiaru zwrotu pojazdu. Pokrzywdzony, w świetle regulacji dotyczącej umowy leasingu, miał prawo domagać się zwrotu samochodu z powodu braku terminowego regulowania rat a oskarżony winien go zwrócić.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić trzeba, że po odrzuceniu wersji przedstawianej przez obronę zgromadzony materiał dowodowy pozwala na przypisanie oskarżonemu bezpośredniego zamiaru sprzeniewierzenia. Zachowanie oskarżonego wbrew argumentacji obrony nie stanowi li tylko nie wywiązanie się z umowy cywilnoprawnej, a wyczerpuje znamiona czynu zabronionego ujętego w art. 284 § 2 k.k.

Podnieść należy, że pokrzywdzona spółka wezwała podsądnego do zapłaty i zwrotu pojazdu i do chwili obecnej oskarżony nie wykonał obowiązków wynikających z wezwania, nie dokonał spłaty rat, nie wydał pokrzywdzonemu pojazdu, stanowiących własność spółki (...). z siedzibą we W.. Nie wskazał również żadnego miejsca anie osoby gdzie przedmiotowy pojazd miały się znajdować.

Okoliczności te przekonują o tym, że R. R. w niniejszej sprawie postąpił

z cudzą rzeczą – samochodem osobowym L. (...), powierzonym mu do korzystania na podstawie umowy leasingu jak właściciel, pomimo oczywistej świadomości oskarżonego, że właścicielem owej rzeczy nie jest. Oskarżony działał umyślnie, z zamiarem bezpośrednim, zamierzał włączyć samochód w skład swojego mienia w sposób bezprawny, pomimo, że wiedział, że miał i nadal ma obowiązek go zwrócić.

Przestępstwo z art. 284 § 2 k.k. zagrożone jest karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

Sąd poddał badaniu wszystkie możliwe kary, zaczynając od kar ściśle wolnościowych. Sąd uznał, że kara ograniczenia wolności albo grzywna nie spełniłaby swoich funkcji, byłaby karą zbyt łagodną dla oskarżonego, zwłaszcza, jeżeli zważy się na jego uprzednią karalność w tym dwa skazania za przestępstwa przeciwko mieniu. Oskarżonemu w jednej sprawie wymierzano już karę wolnościową – karę ograniczenia wolności. Nie wywarła ona na nim oczekiwanej presji, nie wywołała pożądanego oddziaływania wychowawczego w postaci zmiany postępowania, a zatem nie osiągnęła celów kary ujętych w art. 53 k.k. Nadto Sąd zauważa, że obecna sytuacja finansowa oskarżonego nie pozwalałaby mu na pokrycie grzywny a jej egzekucja byłaby zapewne bezskuteczna.

Sąd uznał, że kara winna zatem stanowić dla oskarżonego daleko idącą dolegliwość. Sąd stanął na stanowisku, iż wina oskarżonego jest znaczna. Skoro oskarżony już dwukrotnie wcześniej popełniał przestępstwo podobne, to popełnienie kolejnego czynu o takim samym charakterze świadczy od tym, że oskarżony nie wyciągnął należytych wniosków z poprzednich skazań i nie zasługuje na dobrodziejstwo wymierzenia kar najłagodniejszego rodzaju. Oskarżony nie wykorzystał żadnej szansy na poprawienie swojego postępowania i popełnił kolejne przestępstwo. Sąd uznał, iż zgodnie z ustaloną przez ustawodawcę hierarchią kar, karą jedynie słuszną, sprawiedliwą i odpowiadającą społecznej szkodliwości czynu, jakiego dopuścił się oskarżony jest kara pozbawienia wolności. Sąd uwzględnił przy tym zasady wymiaru kary zawarte w art. 53 i nast. k.k. - w zakresie prewencji ogólnej i indywidualnej.

W tej sytuacji za adekwatną do stopnia zawinienia oskarżonego i społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu Sąd uznał wskazaną w punkcie 1 wyroku karę **jednego roku pozbawienia wolności**. Wymierzona kara pozbawienia wolności stanowić będzie dla oskarżonego wystarczającą i nie nadmierną dolegliwość za popełniony czyn. Ukształtowany w ten sposób wymiar kary jest adekwatny do stopnia jego zawinienia i prawidłowo, zdaniem Sądu, spełniać będzie wymogi zarówno prewencji ogólnej jak i szczególnej.

W wypadku oskarżonego kara winna swoją surowością przyczyniać się do kształtowania właściwej postawy społecznej, wdrażać poszanowanie dla obowiązującej normy zakazującej zachowania opisanego w art. 284 § 2 kk. Wypadek oskarżonego, który po raz trzeci dopuszcza się podobnego występku utwierdza Sąd w tym przekonaniu, że tylko kara pozbawienia wolności spełni swój cel. Oskarżony nie potrafi podporządkować się określonym w przepisach prawa regułom postępowania, które służyć mają uczciwości obrotu i poszanowania dla cudzej własności. Dlatego, jedynie kara pozbawienia wolności będzie stanowić dla oskarżonego szansę na resocjalizację, skorygowanie postawy wobec społeczeństwa oraz pogłębienie respektu dla norm moralnych i prawnych, spełni ona funkcję nie tylko prewencyjną, ale i represyjną. Zdaniem Sądu zastosowany wobec oskarżonego wymiar kary nie wykracza poza rzeczywistą potrzebę, ale też nie jest nadmiernie łagodny, zaspokaja więc poczucie sprawiedliwości społecznej.

Wymierzając wyżej wymienioną karę Sąd baczyl na znaczny stopień winy oskarżonego i jego notoryczną skłonność do popełniania pospolitych przestępstw, zwłaszcza przeciwko mieniu, przy tym nie dopatrzyl się zasadniczo żadnej okoliczności łagodzącej. Oskarżony jest osobą nieuczciwą, naraża na szkodę swoich kontrahentów, wprowadza ich w błąd, stosując oszukańcze zabiegi. Naraził on pokrzywdzonego na znaczącą stratę. Postawa oskarżonego wskazuje, że oskarżony zupełnie zignorował wcześniejsze wyroki, a wymierzone dotąd kary nie przyniosły żadnego rezultatu. Oskarżony nadużył zaufania swojego kontrahenta i sprzeniewierzył należące do pokrzywdzonego mienie. Jego zachowania nie sposób w jakikolwiek sposób usprawiedliwić.

Zgodnie z treścią art. 69 k.k. Sąd nie mógł warunkowo zawiesić wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności albowiem R. R. był już karany na karę pozbawienia wolności. Oskarżony w warunkach uprzedniego skazania za inne przestępstwa, w tym za przestępstwa podobne, nie spełniał obecnie warunków do warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 46 § 1 k.k. Sąd orzekł obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej spółki (...) kwotę 158.547 złotych albowiem taka była wartość szkody wyrządzona przestępstwem.

W 3 punkcie Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego kwotę 1536,00 złotych tytułem zwrotu wydatków oskarżyciela posiłkowego z uwagi na udział pełnomocnika na etapie dochodzenia oraz przed Sądem.

Na podstawie przepisów powołanych w ostatnim punkcie wyroku Sąd obciążył oskarżonego kosztami procesu. Na koszty procesu składały się, koszty karty karnej (30 zł), ryczałt za doręczenia za postępowanie przygotowawcze 20 zł i 20 zł za postępowanie sądowe a także opłaty od wymierzonej kary.

/-/ SSR Daniel Jurkiewicz